

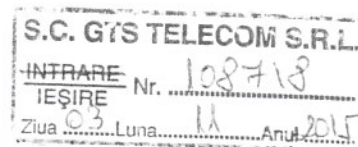

GTS Telecom srl, str. Izvor 92-96, et. 2, 050564 București, România
tel.: +40 312 200 200, fax: +40 312 200 222, reglementare@gts.ro

**CĂTRE: Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în
Comunicații**

Str. Delea Nouă nr. 2, sector 3, București

Telefon: 0372 845 400, Fax: 0372 845 402

În atenția Domnului Președinte MARIUS CĂTĂLIN MARINESCU

**SUBIECT: Răspunsuri la întrebări cuprinse în Strategia ANCOM pentru
comunicații digitale 2020**

Stimate Domnule Președinte,

Vă supunem atenției în cele ce urmează răspunsurile GTS Telecom S.R.L. (în continuare GTS) la unele întrebări cuprinse în documentul de discuție privind Strategia ANCOM pentru comunicații digitale 2020.

Întrebarea 1 – Care este opinia dumneavoastră cu privire la scurta caracterizare a principalelor tendințe în dezvoltarea tehnologiilor, a evoluțiilor în comportamentul utilizatorilor și al cererii, în manifestarea piețelor serviciilor, a rețelelor, echipamentelor și operatorilor? Ce alte fenomene sau evoluții cu impact ar trebui avute în vedere și de ce?

Răspuns: În plus față de tendințele expuse de ANCOM, considerăm că în perioada următoare trebuie ținut cont de următoarele:

- Fuziuni între furnizori de servicii de comunicații electronice și furnizori de conținut
- Explozia dispozitivelor conectate - Internet of Things, ceea ce va permite operatorilor să-și lărgască foarte mult baza de servicii furnizate și implicit a veniturilor
- Exinderea și popularitatea serviciilor de bandă largă vor constitui o baza pentru adoptarea cloud computing
- Posibile congestii cauzate de utilizarea din ce în ce mai mare a serviciilor, mai ales ca urmare a implementării obiectivelor din Agenda Digitală
- Intenția de intrare pe piața furnizării serviciilor de internet din Europa a gigantilor Google și Facebook

Întrebarea 2 – Sunteți de acord cu această caracterizare a evoluțiilor posibile în materia legislației și reglementărilor? Ce alte evoluții sub acest aspect ar trebui avute în vedere și de ce?

Răspuns: În următoarea perioadă vor trebui avute în vedere, pe lângă cele arătate de ANCOM, următoarele aspecte din zona legislației și a reglementărilor:

- Facilitarea partajării infrastructurii rețelelor de comunicații în condiții rezonabile, inclusiv de preț
- Reglementarea accesului la bucla locală radio
- Monitorizarea pieții cu amănuntul de furnizare a serviciilor M2M/IoT în vederea identificării unor posibile derapaje neconcurențiale și intervenția implicită pe piața de gros
- Îndreptarea atenției asupra creșterii accentuate a volumelor de conținut care tranzitează rețelele de comunicații electronice și asupra relațiilor dintre furnizorii de conținut și furnizorii de rețele de comunicații electronice în vederea prevenirii apariției de manifestări care pot duce la deformarea piețelor și practici anticoncurențiale.

Întrebarea 3 – *Considerați că rețelele mai competitive încorporează cu rapiditate mai mare progresul tehnologic și permit mai multă inovație și performanțe mai bune în serviciile pe care le furnizează? Vă rugăm explicați.*

Răspuns: Incorporarea progresului tehnologic, inovația și performanța nu sunt întotdeauna apanajul rețelelor competitive, chiar dacă presiunea concurenței poate reprezenta un factor în acest sens. Un exemplu este dat de rețelele de cartier care funcționau în anii 2000 și care ofereau clienților viteze de acces la internet superioare celor furnizate de marii operatori aflați în competiție. Pe de altă parte, există rețele competitive care, deși permit mai multă inovație și performanțe mai bune, sunt subutilizate din cauza incapacității de a dezvolta și implementa noi servicii și implicit de a atrage noi clienți.

Întrebarea 4 – *Sunteți de părere că rețelele mai eficiente pot considera interesante din punct de vedere comercial un număr mai mare de arii/zone geografice și pot urmări extinderea către acestea? Vă rugăm explicați.*

Răspuns: Da, în măsura în care rețelele au în vedere posibilitatea de a deveni eficiente și în acele noi arii.

Întrebarea 5 – *Care considerați că este explicația pentru ritmul accelerat de extindere a rețelelor fixe de bandă largă în perioada 2008-2012 în România, ținând cont de circumstanțele pieței și de contextul macroeconomic al perioadei?*

Răspuns: Una dintre explicații o poate constitui lipsa acoperirii cu servicii în anumite zone cu potențial comercial ridicat în condițiile în care în acea perioadă exista

posibilitatea de construire & extindere a rețelelor cu un cost mai scăzut, mai ales a rețelelor aeriene în contextul în care legislația permitea acest lucru la acea vreme.

Întrebarea 6 – *Considerați că raportarea periodică, de exemplu cu o frecvență de 3 ani, a situației infrastructurilor în România ar fi un demers util? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Propunerea ANCOM este lăudabilă și necesară atât pentru utilizatori cât și pentru furnizorii de rețele și servicii. Considerăm totuși că raportarea anuală este cea mai indicată.

Întrebarea 7 – *Sunteți de acord cu mijloacele directe și indirecte identificate de ANCOM pentru promovarea competitivității rețelelor? Ce alte măsuri ar trebui ANCOM să aibă în vedere? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Considerăm că promovarea competitivității rețelelor se poate face prin măsuri concrete de reglementare, prin implementarea efectivă a acestora și prin aducerea la cunoștința utilizatorilor a acestor măsuri. De asemenea, considerăm că publicarea situației infrastructurilor, performanța și capacitatea rețelelor și serviciilor, utilizarea spectrului, partajarea infrastructurilor, securitate să fie făcută anual.

Întrebarea 8 – *Sunteți de acord cu formularea obiectivului privind maximizarea disponibilității serviciilor? Ce alte elemente ar trebui avute în vedere în formularea acestui obiectiv?*

Răspuns: În plus față de cele expuse de ANCOM, considerăm că pentru asigurarea disponibilității serviciilor este necesară acordarea atenției către impunerea unor standarde minime de calitate.

Întrebarea 9 – *Cum apreciați mijloacele directe și indirecte identificate de ANCOM pentru promovarea maximizării disponibilității serviciilor? Ce alte mijloace ar putea fi avute în vedere? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Așa cum am arătat mai sus, sunt necesare măsuri pentru asigurarea unor standarde minime de calitate a serviciilor precum și monitorizarea acestor standarde.

Întrebarea 11 – *Sunteți de acord cu mijloacele indirecte identificate de ANCOM pentru capitalizarea beneficiilor IP? Ce alte mijloace ar putea fi avute în vedere? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Suntem de acord cu cele exprimate de ANCOM.

Întrebarea 12 – *Considerați că ar fi util ca ANCOM să realizeze periodic rapoarte publice de implementare și evaluare a impactului aplicării efective a Legii nr. 154/2012 și, în perspectivă, a Directivei 2014/61/UE ?*

Răspuns: Da, inițiativa ANCOM este necesară, rapoartele publice de implementare și evaluare a impactului aplicării prevederilor Legii infrastructurii trebuie să se facă anual.

Întrebarea 13 – *Considerați că analizarea unei eventuale piețe a infrastructurilor civile compatibile cu rețelele de comunicații ar putea contribui în mod mai eficient la reducerea barierelor la intrare și extinderea rețelelor, comparativ cu o reglementare simetrică sau pe bază de reciprocitate? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Considerăm că reglementarea simetrică pe bază de reciprocitate ar fi mai eficientă, din considerentele enumerate de ANCOM.

Întrebarea 14 – *În cazul în care favorizați reglementarea simetrică sau pe bază de reciprocitate, ce segmente de rețea ar trebui vizate cu prioritate și în ce condiții? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Ar trebui vizate în principal rețeaua de distribuție și rețeaua de acces, în condiții de transparență și de nediscriminare, prin desemnarea cu putere semnificativă a furnizorilor de rețele pe piața accesului la propria rețea.

Întrebarea 15 – *Ce alte mecanisme ar putea fi avute în vedere pentru stimularea utilizării partajate a rețelelor și infrastructurilor fizice? Vă rugăm explicați.*

Răspuns: Cel mai important mecanism îl constituie stabilirea condițiilor de acces, astfel încât să fie asigurată securitatea rețelelor atât pentru operatorul care partajează cât și pentru operatorul care are drept de acces. De asemenea, este necesară dezvoltarea unui model de cost în vederea stabilirii tarifelor de acces la rețelele furnizorilor. Nu în ultimul rând, sporirea eficienței soluționării litigiilor de către ANCOM este de dorit.

Întrebarea 16 – *Considerați că investigarea posibilităților tehnice și a impactului partajului frecvențelor ar trebuie urgentată? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Este necesară extinderea investigației referitoare la reglementarea accesului la bucla locală radio.

Întrebarea 17 – *Sunteți de acord că impunerea interconectării IP pentru voce, în paralel cu interconectarea TDM/SS7, reflectă mai bine circumstanțele tranziției spre rețele IP? Vă rugăm explicați.*

Răspuns: Da. Menținerea reglementării doar pentru interconectarea TDM/SS7 reprezintă o barieră pentru intrarea pe piață a furnizorilor de mici dimensiuni, ținând cont de

costurile mai ridicate ale tehnologiei TDM/SS7 în comparație cu cele ale tehnologiei IP. Totodată, în cazul interconectării IP punctul de interconectare trebuie să fie clar definit, fiind necesare măsuri reglementare suplimentare de securitate a unei astfel de interconectări. Un alt aspect important îl constituie monitorizarea fluxurilor de venituri rezultate din furnizarea serviciilor de interconectare prin intermediul tehnologiei IP astfel încât statul român să nu fie prejudiciat prin redirecționarea acestor venituri în afara granițelor. De asemenea, ANCOM trebuie să încurajeze aplicarea și respectarea principiului neutralității tehnologice.

Întrebarea 18 – În cazul interconectării IP pentru voce, tarifele ar trebui în continuare exprimate pe minut sau pe capacitate? Vă rugăm argumentați.

Răspuns: Considerăm că tarifele ar trebui exprimate pe minut chiar și în cazul interconectării IP, având în vedere următoarele particularități ale soluției IP:

- contorizarea intervalului de timp nu este 100% exactă
- lărgimea benzii depinde și de software-ul folosit pentru compresie (codec), de unde poate rezulta un cost diferit în funcție de eficiența software-lui folosit
- alocarea costurilor per client nu este posibilă deoarece lipsește la nivelul interfeței de rețea posibilitatea de a identifica o anumită porțiune de bandă cu un anumit client.

Întrebarea 19 – Care sunt, în opinia dumneavoastră, principalele elemente care continuă să alimenteze cererea operatorilor de resurse de numerotație geografică, respectiv numerotație independentă de locație?

Răspuns: Creșterea utilizării serviciilor de voce bazate pe protocolul IP și nomadicitatea corespunzătoare reprezintă principalul element care alimentează cererea operatorilor de resurse de numerotație independentă de locație.

Întrebarea 20 – Ce alte elemente ar trebui avute în vedere cu prioritate, în vedere adaptării reglementărilor cu privire la numerotație? Vă rugăm explicați.

Răspuns: Egalizarea tarifelor de interconectare pentru serviciile de terminare în rețelele fixe și respectiv rețelele mobile sau aplicarea principiului "Bill and Keep" între toate rețelele, indiferent dacă sunt fixe sau mobile.

Întrebarea 25 – În opinia dumneavoastră, contractele de servicii de comunicații cu executare succesivă ar trebui exceptate de la perioada de probă? De ce?

Răspuns: Contractele de servicii de comunicații cu executare succesivă ar trebui exceptate de la perioada de probă având în vedere costurile (în unele cazuri chiar foarte mari, mai ales în cazul serviciilor furnizate către persoane juridice) de asigurare a

accesului utilizatorului la un anumit serviciu și de activare a acestuia, care nu se pot recupera într-o perioadă scurtă de timp, așa cum ar fi perioada de probă.

Întrebarea 26 – *Credeți că ar fi eficace introducerea unei practici de tip "name & shame" pentru limitarea comportamentelor abuzive sau agresive ale furnizorilor în raport cu utilizatorii?*

Răspuns: Da, ar putea fi eficace, însă depinde foarte mult de modul de implementare a acestei practici.

Întrebarea 28 – *În realizarea hărților de acoperire cu servicii, care considerați că este rolul măsurătorilor de teren și care al simulărilor software?*

Răspuns: Considerăm că la realizarea hărților de acoperire cu servicii cele două modalități – măsurători în teren și simulările software – ar trebui combinate.

Întrebarea 29 – *Considerați că hărțile de acoperire cu servicii ar trebui să producă rezultate și în funcție de echipamentele terminale ale utilizatorilor (de exemplu, tabletă versus telefon mobil)?*

Răspuns: Nu.

Întrebarea 38 – *Considerați că o platformă comună la nivel european pentru evaluarea abaterilor de la net neutrality ar putea prezenta avantaje superioare, față de o platformă dezvoltată de ANCOM ? Vă rugăm explicați ce condiții ar trebui îndeplinite.*

Răspuns: Considerăm că evaluarea abaterilor de la net neutrality ar trebui făcută de o platformă dezvoltată de ANCOM, monitorizarea la nivel național fiind mai eficientă.

Întrebarea 40 – *Considerați oportună includerea serviciilor de bandă largă în sfera serviciului universal? Vă rugăm explicați inclusiv din perspectiva utilității serviciului universal care, în perspectiva anului 2020, se limitează la servicii de telefonie fixă.*

Răspuns: Nu considerăm oportună includerea serviciilor de bandă largă în sfera serviciului universal.

Întrebarea 41 – *Care ar fi impactul introducerii serviciilor de bandă largă în sfera serviciului universal asupra utilizării fondurilor europene și ajutoarelor de stat pentru extinderea acoperirii rețelelor?*

Răspuns: Cererea de fonduri europene și a ajutoarelor de stat va crește.

Întrebarea 42 – *Cum considerați că poate fi asigurată disponibilitatea serviciilor de urgență prin rețele IP pe o durată rezonabilă, în eventualitatea unor căderi de curent generalizate?*

Răspuns: Considerăm, dintr-o altă perspectivă, că asigurarea disponibilității serviciilor de urgență prin rețele IP este productivă în situațiile de congestie a rețelelor tradiționale de telefonie.

Întrebarea 43 – *Ce alte probleme ar trebui să recomande prioritizarea interesului ANCOM pentru asigurarea rezilienței și securității rețelelor și informațiilor? Vă rugăm argumentați.*

Răspuns: Considerăm că ANCOM trebuie să acorde o atenție sporită posibilelor amenințări la adresa securității rețelelor și a comunicațiilor pe fondul creșterii dependenței de noile tehnologii (cum ar fi comunicațiile de tip IoT/IoE). Aceste eventuale atacuri ar putea duce la indisponibilități tehnice majore ce ar afecta foarte multe comunicații simultan.

Cu stimă,

RĂZVAN STOICA
Director General

